

5. marts 2010

UPA 2010/51

Inatsisartut Suleriaasianni § 32 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inatsisartut aalajangiinissaannut siunnersuut, nunatta karsiata kukkunersiuinermut ataatsimiititaani allattutut suliat Nuna tamakkerlugu Kukkunersiusisoqarfimmit Nunap Kukkunersiuisanit pisortaqaqtumit taarserneqassasut, soorlu Naalagaaffeqatigiinnermi allani taamaattoqartoqartoq, tassa Savalimmiuni Nuna tamakkerlugu Kukkunersiuisoqarpoq Danmarkimilu Naalagaaffik Kukkunersiuisoqarluni. Ilangullugu siunnersuutigineqarpoq, Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaani ilaasortat siunissami qinersivik pineqartoq tamaat atuuttussangorlugit qinerneqartassasut, ataatsimiititaliarlu taaguuserneqassasoq "Inatsisartut Kukkunersuisui".
(Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tunngavilersuut:

Demokraatit taamaalillutik siunnersuutigaat, Inatsisartut ataanni Inatsisartut allatseqarfiatut Inatsisartullu Ombudsmandeqarfiattulli Nuna Tamakkerlugu Kukkunersiuisoqarfeqalissasoq politikikkut aqutaanngitsumik, taakkulu ingerlatsisarfigissavaat Inatsisartut tikkuagaat Nunap Inatsisartut Kukkunersuisui tallimaasut. Periuseq taanna Savalimmiuni, Danmarkimi nunanilu avannarlerni allani atugaareerpoq. Nunani taakkunani ilungersuullugu tiguneqartarpoq qinikkat nakkutilliisoqarfianniit isornartorsiuisoqaraangat. Tamanna peqataasussaavoq politikikkut ilusiligaanerup innarligaannginnissaanut, tamannalu folketingimi politikikkut ilusiligaanermut ataqqinninnermut paarseqataavoq.

Demokraatit siunnersuutigaat siunnersuut imaalillugu piviusunngortinneqassasoq:

1. Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaat toqqarneqassapput Nunap Tamarmi Kukkunersuisuisut Inatsisartullu qinigaaffiat tamakkerlugu atuutissallutik.
2. Inatsisartut Allatseqarfiattut Inatsisartullu Ombudsmandeqarfiattut Inatsisartut ataanni kukkunersiuisoqarfik pilersinneqassaaq.
3. Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoq atorfinitsinneqassaaq, taannalu Inatsisartut Kukkunersiuisinut allattuujutigissaaq. Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoq naalagaaffiup akuerisaanik kukkunersuisutut ilianniarsimasuussaaq.
4. Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoq suliami ingerlannissaanut aningaasaliissutaasunik atugassaqartinneqassaaq. Aningaasaliissutit taakku ilaatiguut ima aningaasalersorneqassapput:
 - aningaasaliissutit ullumikkutut Nunap Karsiata kukkunersiorneqartarneranut Naalakkersuisut avataanit kukkunersiuittisarnerrattut akilerneqassapput,
 - aningaasaliissutit Nunap Karsiata ataani suliffeqarfiit naatsorsuutaasa kukkunersiorneqartarneranni atorneqassapput.
 - aningaasaliissutit ullumikkut Inatsisartut Allatseqarfiata Kukkunersiuisnermi Ataatsimiititami allaffissornikkut ikiuuttarnerannut atorneqartut atorneqassapput

- aningaasaliissutit ullumikkut ukiumoortumik Inatsisartut Allatseqarfianiit ingerlatsisoqarfiit kukkunerssiuisoqarnerinut misissuinerni immikkoortinneqartartut
- Maannakkumut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititap angalanernut, nerisaqarnermut ullormusianullu aningaasaliissutigineqartartut.

Demokraatit isumaqarput pingaaruteqarluinnartuusoq Kalaallit Nunaanni politikikkut aaqqissuussisimassasugut, innuttaasut politikikkut ilusiligaanermut ataqqinnissuseqassappata, ataqqinninnerullu taassuma kingunerisussaavaa innuttaasut takunnissinnaanissaat, politikikkut suliaqartut naatsorsuutitigut ingerlatsisnertik akisussaassuseqarfigerusukksik.

Siusinnerusukkut suliaqartareerpugut, tassa naalackersuisunut ilaasortat inatsisit ilaatigut arlaqartut unioqutissimasaraangatigik, tamakkunuunalu kinguneqartitsinngitsoortoqartarluni. Tamatumunnga pissutaasut ilagaat, Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaq politikkimut attuumassuteqanngitsuunngimmat taamalu politikikkut anguniagaqarnermut sakkugineqalartarluni. Tamanna politikikkut ilusiligaanermut innuttaasunulluunniit pitsaasuunngilaq.

Nunani Avannarlerni allani qinerneqarsimavoq nuna tamakkerlugu "Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaat" inatsiliortuniit eqqartuussisuusunillu immikkoortillugu. Taamaalilluni Danmarkimi Naalagaaffiup Kukkunersiuusui Folketingimiit ukiuni sisamani atasussatut qinerneqartarput, Sverigimi Riksdagip kukkunersiuusui qinerneqartarput Riksdagip qinigaaffiani Riksdagimut ilaasortanit qinerneqartarlutik, Norgemi Stortingip Riksrevisorerit tallimat qinertarpei, taakkulu tassaasarpur ukiuni kingullerni sisamani politikerit sulereersimasut.

Kukkunersiuinermut ilaasortat qinigaaffimmi tamakkiisumi Nunap Kukkunersiuusuisut qinertaliissagutsigik qulakkeertussaavarput, Ataatsimiititap ilaasortai Inatsisartut "isummeriataartarnerat" apequtaatinagu isornartunut tappillutik Nunap Karsiata naatsorsuutai suliarisinnaanngussavaat misissuisitsisinnaallutik politikikkut malussariffiugaluartuni annilaangassutiginnuarnagu, tullianik ukiumoortumik inuttalersuisoqalernerani "akiniaaffigineqarnissaq". Tassami Inatsisartut naqisimaneqanngitsumillu ingerlatsisoqarfiup soqutigisassarilluinnarpaa, Nunatta Karsiata aningaasaaterpassuisa aqunneqarnerisa pitsaalluinnartumik ingerlanneqarnissaat. Taamatuttaaq Inatsisartut oqartussaaqatigiinnerullu soqutigilluinnarpaat, arlaannulluunniit pituttugaanngitsumit misissuinerup nakkutillinerullu ingerlanneqarnissaat, ilumut Naalackersuisut aningaasat inatsit atuuttut malillugit ingerlatsinissaat.

Demokraatit ilanngullugu Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut kaammattuutigissavaat naliliiffigissagaat Nuna tamakkerlugu kukkunersiuisoqarfeqalernissaq inuiaqatigiinnut kalaallinut naleqarumaarnersoq, qanorlu periarfissaqartiginersoq aningaasartuutissat maannamut "kukkunersiuisarnermut aningaasaliissutissani" aallertoqarsinsnaanersoq.

Taama oqaaseqarlutik Demokraatit neriutigaat siunnersuut akuersaarneqarumaartoq.